

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ**

2020/2021 ուսումնական տարի

«Քաղաքական գործընթացների մոդելավորում» առարկայի

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

1. «Քաղաքական գործընթաց և ինստիտուտ» գիտաճյուղը քաղաքական գիտության կառուցվածքային մաս
2. Քաղաքական գործընթացների և ինստիտուտների առանձնահատկությունները ավանդական, մոդեռն և պոստմոդեռն հասարակություններում
3. «Քաղաքական գործընթաց» հասկացությունը
4. Քաղաքական գործընթացի կառուցվածքը և դերակատարները (ակտորները)
5. Քաղաքականության դերակատարների և սուբյեկտների բազմաչափությունն ու տարբերությունը
6. Քաղաքական դերակատարների հոգեբանական կերպարները (հրացանավորներ, ճոճվողներ, առյուծներ, աղվեսներ և բվեր)
7. Քաղաքական գործընթացի վերլուծություն: Սոցիոլոգիական մոտեցում քաղաքական գործընթացների վերլուծությանը
8. Քաղաքական գործընթացների վերլուծության ինստիտուցիոնալ մոտեցումը
9. Քաղաքական գործընթացների վերլուծության վարքաբանական մոտեցումը
10. Քաղաքական գործընթացների վերլուծության կառուցվածքագործառնական մոտեցումը
11. Քաղաքական գործընթացների վերլուծություն. ռացիոնալ ընտրության մոտեցումը
12. Քաղաքական գործընթացների վերլուծության դիսկուրսային մոտեցումը
13. Քաղաքական գործընթացների խաղային վերլուծություն (դերը որպես գործընթացային խաղ)
14. Քաղաքական գործընթացների վերաբերյալ տվյալների հավաքման և վերլուծության մեթոդները
15. Քաղաքական գործընթացների քաղաքակրթական չափումները (Արևելք-Արևմուտք)
16. Քաղաքական գործընթացների առանձնահատկությունները ժողովրդավարացման «երրորդ ալիքի» երկրներում
17. Քաղաքական համակարգի ժողովրդավարացումը որպես քաղաքական գործընթաց

18. Քաղաքական համակարգի ֆորմալ և ոչ ֆորմալ ինստիտուտների փոխհարաբերությունները քաղաքական գործընթացներում
19. Սոցիալական շերտավորման (ստրատիֆիկացիայի) շարժը և դրա ազդեցությունը քաղաքական գործընթացին
20. Քաղաքական ընտրանին որպես քաղաքական գործընթացի գերակա դերակատար
21. Ընտրանի-զանգված հարաբերությունները քաղաքական գործընթացում
22. Երիտասարդությունը քաղաքական գործընթացի արժեքային կողմնորոշիչ
23. Մտավորականությունը քաղաքական գործընթացի բարոյական կողմնորոշումների կերտող
24. Քաղաքական ընտրանու հիմնախնդիրները անցումային հասարակությունների քաղաքական գործընթացներում
25. Հայաստանի և այլ հետկոմունիստական երկրների քաղաքական ընտրանու առանձնահատկությունները
26. Քաղաքական ներկայացուցչության ինստիտուտները. էվոլյուցիայի փուլերը
27. ՀՀ կուսակցական համակարգը քաղաքական գործընթացի կառուցվածքային ինստիտուտ
28. Կուսակցության ներկայացուցչական գործառույթի ժամանակակից էվոլյուցիան
29. Կուսակցությունների զարգացումը Հայաստանում և Արևելյան Եվրոպայի երկրներում
30. Շահերի խմբերը քաղաքական գործընթացներում
31. «Քաղաքական շահ» հասկացությունը և նրա ցանցային դրսևորումը քաղաքական ինստիտուտների գործունեությունում
32. Ազգային շահը որպես քաղաքական գործընթացի կառուցվածքային մաս
33. Լոբբինգը որպես քաղաքական գործընթացի կառուցվածքային մաս
34. Հասարակական կազմակերպությունները որպես սոցիալական երկխոսության աղբյուր
35. Քաղաքական մշակույթի էությունն ու բովանդակությունը
36. Քաղաքական մշակույթի տեսակները (ավանդական, հայրիշխանական, ներկայացուցչական, ժողովրդավարական)
37. Ժողովրդավարական քաղաքական մշակույթի հաստատման հիմնախնդիրները ՀՀ քաղաքական գործընթացում
38. ՀՀ քաղաքական մշակույթի արժեքային բազմաչափությունը
39. Քաղաքական գիտակցության հասկացությունն ու կառուցվածքը

40. Քաղաքական դիրքորոշումները և արժեքները քաղաքական գործընթացներում
41. Քաղաքական նույնականությունը որպես դերակատարում
42. Քաղաքական վարքագիծ, քաղաքական մասնակցություն և ակտիվություն
43. Քաղաքական վարքագծի ձևավորման գործոնները
44. Բողոքական վարքագիծը քաղաքականության մեջ
45. Քաղաքական վարքի կազմակերպված և տարերային ձևերը
46. Քաղաքական լիդերության ինստիտուտի տեղն ու դերը քաղաքական գործընթացներում
47. Քաղաքական լիդերների տիպաբանությունը, կառավարման ոճերը
48. Հաղորդակցությունը քաղաքական գործընթացում
49. Հաղորդակցության միջոցները քաղաքական գործընթացում
50. Հիերարխիկ և ցանցային հաղորդակցության առանձնահատկությունները քաղաքական գործընթացներում ժողովրդավարական արժեքների հաստատման ենթատեքստում
51. ՁԼՄ-ների դերը քաղաքական գործընթացի մատրիցում
52. Քաղաքական գործընթացը որպես քաղաքական փոփոխություն
53. Քաղաքական գործընթացը որպես քաղաքական արդիականացում և զարգացում
54. Քաղաքական զարգացման հասկացությունը, բովանդակությունը և գործոնները
55. Քաղաքական արդիականացում. հիմնական տեսություններ
56. Քաղաքական արդիականացման բովանդակությունն ու գործոնները
57. Ժողովրդավարացում. անցումային հասարակությունների կերպափոխումների հետազոծերը
58. Ավտորիտարիզմից ժողովրդավարություն անցման մոդելները
59. Ժողովրդավարացման երրորդ ալիք. կայունության և անկայունության չափանիշները անցումային հասարակությունների ժողովրդավարացման գործընթացում
60. Քաղաքական կանխատեսման մոդելները անցումային հասարակություններում
61. Քաղաքական գործընթացների շուկայագիտական (մարքետինգային) հետազոտություններ
62. Քաղաքական գործընթացների դերային վերլուծություն
63. Քաղաքական ինստիտուտների էությունն ու նշանակությունը
64. «Քաղաքական ինստիտուտ» հասկացության կայացումը

65. Պետությունը որպես համընդհանուր քաղաքական ինստիտուտ
66. Պետության հիմնական գործառույթները և գործունեության ուղղությունները
67. Պետության կառուցվածքի տեսակը և կառավարման ձևերը
68. Ոչ պետական ինստիտուտների բնույթը
69. Կուսակցությունները որպես քաղաքական ինստիտուտ
70. «Քաղաքացիական հասարակություն» հասկացությունը
71. Քաղաքացիական հասարակության սահմանները
72. Քաղաքացիական հասարակության ինստիտուցիոնալ համակարգը
73. Քաղաքացիական հասարակության և պետության փոխհարաբերությունները
74. Քաղաքացիական հասարակություն և ժողովրդավարություն
75. Քաղաքացիական հասարակության ձևավորման նախադրյալները Հայաստանի Հանրապետությունում

**Քաղաքական կառավարման և
քաղաքական վելուծության ամբիոնի վարիչ՝**

Մ. Մարգարյան

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀՀ սահմանադրություն (փոփոխություններով).- Եր.: «Պաշտ. Տեղեկագիր», 2006
2. Մարգարյան Մ. Մ., Քաղաքական ընտրանին և ժողովրդավարական անցման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում, Երևան, Պետական ծառայություն, 2006 – 391 էջ
3. Մ. Մարգարյան, Քաղաքական արդիականացման հրամայականները Հայաստանի Հանրապետությունում, Պետական ծառայություն հրատարակչություն, Երևան 2019, 310 էջ
4. Ալեքսանյան Աշոտ. Ցիվիլիզարիսիկ դեմոկրատիա: Եր., ԵՊՀ հրատ. 2005, 128 էջ
5. Политический процесс: Основные аспекты и способы анализа: Сборник учебных материалов/ Под. ред. Мелешкиной Е. Ю. – М.: “Весь мир”, 2001. – 340 с.
6. Соловьев А. И. Политология: Политическая теория, политические технологии: М. : Аспект Пресс, 2003.559 с.
7. Хейвуд Э. Политология: Учебник для студентов вузов / Пер. с англ. под. ред. Г. Г. Водолазов, В. Ю. Бельского.-М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005.- 544 с.
8. Современная политическая теория. (Автор-составитель Д. Хэлд) / Пер. с англ. под общ. ред. В. И. Даниленко.-М.: NOTA BENE, 2001.- 480 с.
9. Мир политической науки. Учебник. В 2-х кн. Кн 1. Категории / А.Ю.Мельвиль, М.Г.Миронюк, Т.В.Шмачкова и др.; отв. ред. А.Ю.Мельвиль. Моск. Гос. ин-т междунар. отношений (МГИМО - Университет) МИД России. – М.: Просвещение, 2004. – 796 с.
10. Категории политической науки. Учебник. Автор концеп-проекта А. Ю. Мельвиль. М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2002. 656 с.
11. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Под редакцией В. Л. Иноземцева. М.: Academia,1999.640 с.
12. Нуреев, Р. М. Теория общественного выбора. Курс лекций (Текст): учеб. пособие для вузов / Р. М. Нуреев; Гос.ун-т- Высшая школа экономики.-М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2005. 531 с.
13. Панарин А.С. Политология. О мире политики на Востоке и Западе. Учебное пособие, М., 1999.
14. Маргарян М. Особенности и динамика политического процесса в Армении. – Spectrum (Вопросы региональной безопасности). – “Амроц групп”, Ереван, 2006, стр. 29-38
15. Э. Н. Ожиганов Моделирование и анализ политических процессов, Москва, Российский университет дружбы народов, 2009
16. Окно овертона <http://interesnyefakty.org/okno-overtona/>
17. Окно овертона <http://bourabai.kz/articles/overton.htm>

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Назаретян А.П. Цивилизационные кризисы в контексте Универсальной истории: Синергетика, психология и футурология.- М.: ПЕР СЭ, 2001.- 239 с.
- Хейзинга Й. Homo ludens.Человек играющий / Пер. с нидерл. В. В. Ошиса.-М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001.- 352 с.
- Хойслинг Р. Социальные процессы как сетевые игры. Социологические эссе по основному аспекту сетевой теории. Пер. с нем. Б. Скуратова. М.: Логос-Альтера, 2003.- 192 с.
- Одайник В. Психология политики / Политические и социальные идеи К.Г.Юнга. Пер. с англ. К. Бутырина. Под ред. В. Зеленского. М.: "Ювента", 1996.- 381с.
- Хантингтон С. Кто мы? Вызовы американской национальной идентичности / Пер. с англ. А. Башкирова.- М.: ООО "Издательство АСТ". 2004. - 635 с.
- *Хантингтон С.* Политический порядок в меняющихся обществах. М.: Прогресс-Традиция, 2004. – 510 с.
- *Хантингтон С.* Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон; Пер. с англ. Т. Велимеева, Ю. Новикова.- М.: ООО "Издательство АСТ". 2003. - 603 с.
- Хантингтон С. Третья волна. Демократизация в конце XX века / Пер. с англ.- М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2003.-368 с
- Многоликая глобализация / Под. ред. П. Бергера и С. Хантингтона; Пер. с англ. В. В. Сапова под. ред. М.М. Лебедевой.-М.: Аспект Пресс, 2004.- 379 с.
- Кантор К.М. О глобальном кризисе истории в социокультурном измерении // Полис, 1996, № 3.